

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті розглянуто підходи до визначення поняття «туристична інфраструктура» та її структурних елементів. Подано характеристику природно-географічних, культурно-історичних та соціально-економічних чинників, які впливають на формування туристичної інфраструктури Волинської області. Досліджено колективні засоби розміщення області. Охарактеризовано оздоровчі заклади, в тому числі і дитячі; заклади ресторанного господарства; заклади роздрібної торгівлі. Розглянуто мережу автозаправних станцій та банківських установ. Подано характеристику об'єктів культурно-дозвілєвої туристичної інфраструктури та об'єктів туристичної інфраструктури спортивно-туристського напрямку. Проаналізовано мережу закладів охорони здоров'я у Волинській області а також узагальнено інформацію щодо розвитку транспортної туристичної інфраструктури.

Ключові слова: туристична інфраструктура, Волинська область, туризм.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Туристичні ресурси туристи сприймають через об'єкти туристичних інтересів, тобто визначні пам'ятки, природні об'єкти і природно-кліматичні умови, соціокультурні об'єкти показу тощо, які здатні задовольняти потреби туриста під час туристичної поїздки або подорожі. Проте для того, щоб ці об'єкти в повністю використовувалися в цілях туризму, необхідна належна інфраструктура. Україна, маючи усі передумови для розвитку туризму, не приділяє належної уваги розвитку цієї сфери господарства. У зв'язку з цим проблема дослідження і покращення стану туристичної інфраструктури є актуальною.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Питаннями дослідження туристичної інфраструктури займаються чимало українських вчених, серед яких: І.М. Школа, Г.І. Єлистратова, А.Б. Гайдук, Ю.О. Коваленко, Д.А. Корнева, І.В. Кулькова, О.О. Любіцева, В.К. Кіптенко, А.П. Румянцев, К.О. Соколова, В.Ф. Буйленко та ін. Незважаючи на наявність великої кількості праць, присвячених розвитку туристичної інфраструктури, на сьогоднішній день немає єдиного чіткого визначення, «туристична інфраструктура», та визначення її структурних елементів.

Основні завдання: визначення основних передумов розвитку туристичної інфраструктури Волинської області; систематизація вихідних матеріалів відповідних джерел рівня розвитку туристичної інфраструктури.

Виклад основного матеріалу. Основою розвитку туризму будь-якого регіону є туристична інфраструктура, її функціонування та організація, відповідні методологічні та правові аспекти.

Так, у проекті Закону України «Про туристичні ресурси» вказано, що «туристична інфраструктура – сукупність об'єктів, що мають допоміжний характер і забезпечують належне функціонування туризму». це визна-

чення має суттєвий недолік, адже воно включає лише об'єкти, які мають допоміжний характер, що виключає основних суб'єктів туристичної діяльності.

За Єлистратовою Г. І., «туристична інфраструктура – це сукупність штучно створених рекреаційних закладів (санаторії, бази відпочинку, готелі, ресторани та ін.) та супутніх об'єктів, побудованих для загального користування за рахунок державного інвестування (автомобільні та залізничні дороги (шляхи), пункти пропуску, аеропорти, лікарні, школи тощо)». Дане визначення є недостатньо повним, адже воно включає лише об'єкти, побудовані за рахунок державного інвестування.

Найбільш повним є визначення Гайдук А.Б.: «під туристичною ринковою інфраструктурою (ТРИС) ми розуміємо сукупність елементів, які забезпечують функціонування та взаємодію суб'єктів туристичної сфери і регулюють рух матеріальних, фінансових, інформаційних потоків між ними і зовнішнім середовищем» [1, с. 220].

Туристична інфраструктура включає матеріально-технічну базу елементів та структур, які входять до складу ТРС. Деякі вчені, які займаються дослідженням туристичної інфраструктури, відносять до неї також музеї, різноманітні пам'ятки, а також природні туристичні об'єкти. Туристичні ресурси туристичної інфраструктури будь-якого регіону лежать в основі розвитку туристичної галузі в цілому. До таких ресурсів відносять як природні, так і штучно створені людиною об'єкти, які залучені до створення відповідних туристичних продуктів. Саме їх наявність та кількість у регіоні і формує його туристичний бізнес.

Серед елементів, які складають туристичну інфраструктуру виділяють: будинки, споруди, складові транспортної інфраструктури, заклади культури та відпочинку тощо, які тим чи іншим чином задіяні в наданні туристичних послуг. Саме таке визначення в повній мірі

відповідає законодавству України. Туристична інфраструктура має свою структуру, елементи якої потребують постійного контролю та розвитку.

Розрізняють інфраструктуру основну (ви-робничу) та супутню. Основну інфраструктуру складають об'єкти розміщення, харчування та перевезення туристів. Елементами супутньої інфраструктури є заклади культури, охорони здоров'я, спортивні заклади тощо, які беруть участь в наданні додаткових туристичних послуг [5].

При визначенні основних чинників, які впливають на розвиток туристичної інфраструктури Волинської області, провідне місце займають: природно-географічні, культурно-історичні та соціально-економічні.

Природно-географічні передумови. Волинська область розташована на північному заході України в межах Поліської низовини (понад 3/4 території) та Волинської височини. Межує на заході з Люблінським воєводством Республіки Польща, на півночі – з Брестською областю Республіки Білорусь, на сході – з Рівненською, на півдні – з Львівською областями України. Територія займає 20,2 тис. км², або 3,34% від загальної площі нашої країни.

Область займає західну частину Східно-європейської рівнини і розташована на заході рівнинних просторів двох природно-географічних зон України – Полісся та Лісостепу. Поверхня області переважно рівнинна, із середньою висотою 195 м [4].

Клімат Волинської області помірно-континентальний: зима м'яка, з нестійкими морозами; літо тепле, нежарке, весна і осінь затяжні із значними опадами (річні суми опадів – 550-650 мм).

Земельний фонд області становить 2 млн. 14,4 тис. га, які можна успішно використовувати для туризму та рекреації.

Площа земель під об'єктами ПЗФ, оздоровчо-рекреаційного та історико-культурного призначення становить 8,98%.

В області налічується 209 природно-заповідних територій і об'єктів. Особливою привабливістю для туристів відзначається південно-західна частина Волині [2, с. 37-38].

У Волинській області нараховується 132 річки, загальною протяжністю 3414 км. У північній та західній частині області проходить Головний Європейський вододіл, який розділяє басейни Чорного й Балтійського морів, зокрема басейни Дніпра та Західного Бугу.

Серед західних областей України область має найбільше озер – 220 озер, загальною площею 14398 га (найбільше – оз. Світязь, площа

– 25,2 км²). В області розвідано 71,8 млн. т. сапропелю, деякі види якого можна використувати в оздоровчих цілях.

В області також обстежено 33 родовища лікувальних торфових грязей. Найбільш придатними для лікування є грязі родовищ Любомльського, Горохівського, Ківерцівського та Маневицького районів.

На Волині є родовища мінеральних вод чотирьох типів (хлоридно-натрієві, сульфатно-натрієві, гідрокарбонатно-хлоридно-кальцієві та хлоридно-натрієво-кальцієво-йодо-бромні (джерело, яке не має аналогів в Україні)). Виявлено дев'ять таких родовищ, з них експлуатують чотири [4].

Лісистість області складає 34% (696,5 тис. га). По території області ліси розташовані нерівномірно. Найбільшу лісистість мають поліські райони (55,2-40,9 %); найменшу – лісостепові (менше 10%) [2, с. 45].

На розвиток туристичної діяльності області великий впливають сприятливі умови для мисливства, рибальства, збирання ягід та грибів [4].

Культурно-історичні передумови. Область має значний історико-культурний потенціал: загальна кількість пам'яток історії, археології, містобудування і архітектури, монументального мистецтва складає 2,6 тис.

У структурі земельних угідь даної території землі історико-культурного призначення займають 300,6 га, що становить 0,11% до загальної площі всіх земель регіону. В їхніх межах знаходиться 495 пам'яток архітектури та містобудування (з них – 200 національного значення), 149 пам'яток археології (з них – 16 національного значення), 1282 пам'ятки історії (з них – 7 національного значення), 35 пам'яток монументального мистецтва (з них – 1 національного значення) [4].

Також в області нараховується 11 парків – пам'яток садово-паркового мистецтва загальною площею 95,53 га, із яких 3 – загальнодержавного значення, площею 28,6 га.

Найбільше пам'яток зосереджено у Луцьку. Найвідомішими є: Замок Любарта (XIV ст.), костел бернардинів, монастир єзуїтів, Покровська церква XIII-XVII ст., Лютеранська кірха, Воздвиженська церква 1784 р. та ін [2, с. 53].

Найбільш відвідуваними об'єктами, крім Луцького Замку є: Зимненський монастир, Літературно-меморіальний музей-садиба Лесі Українки (с. Колодяжне, Ковельського р-н), музей «Стара Миза» (м. Устилуг, Володимир-Волинський р-н), історико-меморіальний музей «Козацькі могили» (м. Берестечко, Горо-

хівський р-н).

До списку історико-культурних населених місць включено 19 поселень: Берестечко, Володимир-Волинський, Голоби, Головно, Горохів, Іваничі, Камінь-Каширський, Ковель, Луцьк, Луцьк, Любешів, Любомль, Олика, Ратне, Рожище, Стара Виживка, Турійськ, Цумань, Шацьк.

В області діє 6 державних музеїв і заповідників.

Традиційними для відвідування стали фестивалі («На хвилях Світязя», «Бандерштат», «Jazz Bez» та ін.), виставки та ярмарки, які можуть стати основою для розвитку туристичної інфраструктури [4].

Соціально-економічні передумови. Станом на 1 січня 2016 р. населення області – 1042,7 тис. чоловік (2,2% населення України, у тому числі 52,3% міського та 47,7% сільського). В усіх сферах економічної діяльності зайнято 438,3 тис. чоловік [4].

В економічній структурі області провідне місце належить сільському господарству: сільське господарство – 35,3%; сфера послуг – 26,2%; промисловість – 25,1%; будівництво – 3,6%.

Виробництвом промислової продукції займаються 167 підприємств. У приватному секторі області працює 3,7 тисяч малих підприємств та 28,3 тисяч фізичних осіб-підприємців [3, с. 81].

Господарські зв'язки підтримувалися з 82 країнами світу.

В економіку регіону з 23 країн світу інвес-

товано понад 65 млн. дол. США. Позитивні результати в плані пошуку фінансових джерел для впровадження програм соціально-економічного розвитку Волині принесла взаємодія з міжнародними організаціями й інституціями.

Важливе місце у розвитку міжнародних відносин Волині належить реалізації прикордонного співробітництва з прилеглими територіями Польщі та Білорусі [4].

Культурно-історичні об'єкти в поєднанні з природно-ресурсним потенціалом та соціально-економічними умовами створюють належні умови для функціонування на території області туристичної інфраструктури.

У 2014 р. Волинську область відвідало 14593 туристи, що на 4897 туриста менше, ніж у 2013 р., з них лише 349 – іноземні туристи (у 2013 р. їх кількість становила 1095 осіб). Кількість екскурсантів у 2014 р. становила 11728 осіб, що на 2863 туриста менше, ніж у 2013 р [4].

Серед основних причин зменшення туристичних потоків до Волинської області, туристи називають поганий стан доріг, а також недостатньо розвинену туристичну інфраструктуру загалом.

Визначна роль серед об'єктів туристичної інфраструктури належить закладам тимчасового розміщення. У 2014 р. у Волинській області нараховувалось 138 колективних засобів розміщення загальною місткістю 6177 місць. Кількість осіб, які користувалися їхніми послугами становила 108129 осіб, з них 5757 – іноземці. (табл. 1).

Таблиця 1

Колективні засоби розміщення Волинської області у 2014 р [3, с. 417]

Заклади	Кількість колективних засобів розміщення, од	Кількість місць (ліжок), од	Кількість розміщених, осіб	
			Всього	У тому числі іноземці
Колективні засоби розміщення	138	6177	108129	5757
Готелі та аналогічні засоби розміщення	64	2049	76067	5725
- готелі	30	1260	61355	4680
- мотелі	4	90	2672	8
- кемпінги	1	42	792	222
- гуртожитки для приїжджих	1	127	1560	-
- туристичні бази, гірські притулки, студентські літні табори, інші місця для тимчасового розміщення	28	530	9688	815
Спеціалізовані засоби розміщення	74	4128	32062	32
- санаторії	5	1012	12032	12
- дитячі санаторії	2	300	3104	-
- санаторії-профілакторії	1	74	682	-
- пансіонати відпочинку	1	374	3895	20
- бази відпочинку, інші заклади відпочинку (крім турбаз)	65	2368	12349	-

Найбільша кількість закладів розміщення

(25 %) розташована у Луцьку, та Луцькому

райони. На базі готелів та інших місць тимчасового проживання налічується понад 40 структурних підрозділів сфери послуг, зокрема: автостоянки, ресторани, бари, сауни, пральні,

заклади торгівлі тощо [2, с. 83].

Провідне місце належить готелям на аналогічним засобам розміщення (табл. 2).

Таблиця 2

Основні показники роботи готелів та аналогічних засобів розміщення у Волинській області [3, с. 417]

Заклади \ роки	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість готелів та аналогічних засобів розміщення, од	31	46	50	67	64
У них номерів, од	1258	891	949	1137	1141
Одноразова місткість, місць	2431	1598	1702	2086	2049
Обслуговано приїжджих за рік, тис. осіб	71,9	84,6	70,3	85,2	76,1
Коефіцієнт використання місткості	0,18	0,31	0,32	0,30	0,28

Поступово знижується рівень завантаження підприємств готельного господарства. У 2014 р., відповідно до наявності місць, завантаженість готелів досягала 28%, хоча у попередні роки була у межах 30-32%.

Аналіз ринку готельних послуг у Волинській області засвідчує відсутність у керівників та управлінського персоналу всіх підрозділів достовірної інформації про власні підприємства, підприємства конкурентів та аналіз ринкових сегментів, в яких вони реалізують свою ділову активність [2, с. 86].

Щодо оздоровчих закладів, то провідне місце належить санаторіям, яких на території Волинської області нараховується 5, та базам відпочинку – 65 одиниць (див. табл. 1).

Відомі в області та за її межами санаторії

матері й дитини «Пролісок» (Ківерцівський район) та «Турія» (Ковельський район), санаторій «Лісова пісня» та пансіонат «Шацькі озера» (Шацький район). Усі ці оздоровчі заклади розташовані на березі мальовничих озер та лісів [2, с. 87].

Найбільша кількість баз відпочинку зосереджена на території Шацького, Турійського та Любомльського районів [2, с. 86].

Велику увагу в області приділено оздоровленню дітей в літніх закладах оздоровлення та відпочинку. Упродовж літа 2014 р. було відкрито 552 таких заклади (на 97 менше, ніж 2013 р). Відпочинком та оздоровленням у таких закладах за літній період 2014 р. було охоплено 47367 дітей (табл. 3).

Таблиця 3

Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку у Волинській області [3, с. 418]

Заклади \ роки	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість закладів, всього	602	617	638	649	552
у тому числі позаміські	12	12	12	11	10
В них місць всього	3193	2945	2695	2730	2446
у тому числі позаміських	1795	1770	1705	1692	1693
Кількість дітей, які відпочивали, всього осіб	55244	55630	55529	59205	47367
у тому числі позаміських	4969	4674	4908	5596	6030

Найбільша кількість таких закладів діяла в Луцькому (70), Маневицькому (47), Ківерцівському (47) та Горохівському (45) районах [3, с. 419].

Позаміські заклади оздоровлення та відпочинку розташовуються на берегах озер та річок, у лісових масивах.

Ще одним важливим складником туристичної інфраструктури є заклади ресторанного господарства. Кількість об'єктів ресторанного господарства Волинської області у 2014 р. становила 901 заклад (на 14 закладів менше, ніж у 2013 р, і на 73 менше, ніж у 2010 р. місткістю 61145 посадочних місць. До мережі належать ресторани, кафе, бари, кафетерії, їдальні, закусочні, буфети, паби, пі церії, фаст-

фуди, фабрики-заготівельні, магазини кулінарії.

Найбільшу кількість закладів ресторанного господарства має м. Луцьк (близько 150 об'єктів на 15 тис. місць), серед районів, найбільше закладів харчування у Горохівському (близько 70), Маневицькому (майже 60) та Ківерцівському (близько 60) районах [4].

Унаслідок загальної економічної кризи в Україні, кількість споживачів, які можуть користуватись послугами підприємств ресторанного господарства, зменшилася [2, с. 89].

Найбільша кількість закладів ресторанного господарства було в 90-х роках (у 1990-му р. – 1481), далі відбувається різкий спад, внаслідок чого, за останні 25 років кількість під-

приемств ресторанного господарства області скоротилась на 580 одиниць, або ж на 39,2% [4].

Поступово відбувається зменшення об'єктів роздрібною торгівлі. Кількість об'єктів роздрібною торгівлі у Волинській області – 1419 (станом на кінець 2014 р.), у тому числі – 1097 магазинів (524 продовольчих та 573 непродовольчих. Крім того, нараховувалось 322

напівстаціонарних (в тому числі кіоски й автозаправні станції) об'єктів торгівлі.

Порівняно з 2013 р, їхня кількість скоротилась на 41 об'єкт, а порівняно з 2010 р. – на 133 об'єкти. Починаючи з 2010 р. відбувається тенденція зменшення кількості напівстаціонарних об'єктів торгівлі. У 2014 р, в порів'язанні з 2010 їх кількість зменшилась на 73 об'єкта (табл. 4).

Таблиця 4

Об'єкти роздрібною торгівлі у Волинській області [4]

Об'єкти торгівлі \ роки	2010	2013	2014
Кількість об'єктів роздрібною торгівлі	1552	1460	1419
Магазини:	1157	1125	1097
- продовольчі	378	556	524
- непродовольчі	779	569	573
Напівстаціонарні об'єкти торгівлі	395	335	322

Мережа автозаправних станцій (входять до напівстаціонарних об'єктів торгівлі) області станом на 1 січня 2015 р. налічує 165 об'єктів.

Найбільша їх кількість зосереджена у Луцькому, Володимир-Волинському, Ковельському районах [4].

Усі туристи хочуть отримати в подорожі й на відпочинку якнайбільше послуг, зробити покупки на свій розсуд, причому на розваги й

покупки витрачають щоденно значно більше грошей, аніж у повсякденному житті. У якісному обміні валюти їм допомагають банки та їхні філії [2, с. 96].

Станом на 1 січня 2015 р. на території Волинської області налічувалось 320 банківських установ і їхня кількість поступово зменшується (табл. 5).

Таблиця 5

Мережа банківських установ у Волинській області [3, с. 41]

Банківські установи \ роки	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Всього установ банків	413	386	378	361	345	320
Кількість діючих юридично-самостійних комерційних банків	2	2	1	1	1	–
Кількість діючих без балансових відділень, відкритих установами комерційних банків (дирекції, відділення та філії)	411	384	377	360	344	320

Найбільша кількість філій банків, їх відділень та банкоматів функціонує в обласному центрі [4].

Розваги активні й пасивні – обов'язкові елементи туру й залежать від спрямованості та виду подорожі.

Перелік видів розваг залежить також від національності туриста, його традицій, звичного способу життя. Утім, є загальні види розваг, котрі легко сприймають усі групи туристич-

тів. Ці розваги забезпечують об'єкти культурно-дозвілдової туристичної інфраструктури.

Культурно-дозвіллова туристична інфраструктура області складається із закладів різних типів: театрів і кінотеатрів, клубів і дискотек, бібліотек і музеїв. Здебільшого ці заклади використовує місцеве населення [2, с. 97].

Останнім часом мережа культурних закладів поступово зменшується і занедбується (табл. 6).

Таблиця 6

Основні заклади культури та мистецтва у Волинській області [3, с. 411; 4]

Заклади культури \ роки	2010	2011	2012	2013	2014
Театри	2	2	2	2	2
Філармонії	1	1	1	1	1
Музеї	15	17	17	17	17
Бібліотеки	611	609	605	605	605
Демонстратори фільмів	14	14	11	11	12
Клубні заклади	673	671	671	672	673
Концертні організації	1	1	1	1	1

Найбільшу кількість культурних закладів мають міста: Луцьк, Ковель, Нововолинськ та

Володимир-Волинський [4].

Найбільша кількість бібліотек розташова-

на у Ківерцівському (54), Камінь-Каширському (49) та Горохівському (46) районах; клубних закладів – у Ковельському (58), Маневицькому (58) та Камінь-Каширському (48) районах. Демонстратори фільмів є лише у містах: Луцьку (3), Володимир-Волинську (1), Ковелі (1), Нововолинську (1), та у Горохівському (3, 1 з яких у сільській місцевості), Ковельському (1), Маневицькому (1) та Турійському (1) районах [3, с. 413].

Заклади культурно-дозвілдової інфраструктури впливають на формування туристичної

привабливості області. Створення якомога більшої кількості таких закладів сприяє збільшенню грошових витрат туристів, а отже – надходжень до місцевого бюджету [2, с. 99].

Для проведення туристсько-спортивної роботи, важливою умовою є наявність відповідних інфраструктурних об'єктів.

Так, у 2014 р. на території Волинської області нараховувалась 41 спортивна школа для дітей. Загалом переважають Дитячо-юнацькі спортивні школи (38 шкіл), у яких навчаються 11459 дітей (табл. 7).

Таблиця 7

Спортивні школи для дітей у Волинській області (2014 р.) [3, с. 419]

Заклади	Кількість закладів	У них дітей, осіб
Дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ)	38	11459
Спеціалізовані дитячо-юнацькі школи олімпійського резерву (СДЮШОР)	2	481
Школи вищої спортивної майстерності (ШВСМ)	1	67

Кількість спортивних споруд області, хоч і повільно, проте має тенденції до збільшення. Хоча кількість стадіонів з трибунами на 1500 місць і більше (31) та плавальних басейнів (7)

не змінюється, кількість інших спортивних інфраструктурних об'єктів поступово збільшується (табл. 8).

Таблиця 8

Спортивні споруди Волинської області [3, с. 421]

Спортивні споруди \ роки	2010	2011	2012	2013	2014
Стадіони з трибунами на 1500 місць і більше	31	30	31	31	31
Спортивні майданчики	1739	1747	1732	1740	1742
Футбольні поля	379	383	379	381	382
Стрілецькі тири криті і напіввідкриті на дистанцію не менше 25 м	119	119	115	94	94
Плавальні басейни	7	7	7	7	7
Спортивні зали площею не менше 162 м ²	441	442	443	446	449
Майданчики з тренажерним обладнанням	558	563	550	555	556
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	257	263	273	272	280

Наявність таких об'єктів дозволяє проводити районні чемпіонати з футболу, фестивалі з фізичної культури і спорту. Зокрема, після реконструкції стадіону «Авангард» (м. Луцьк) влітку 2015 р. відновили легкоатлетичний комплекс. Це дозволить проводити не лише обласні та всеукраїнські легкоатлетичні змагання, а

й міжнародні [4].

Незважаючи на не зовсім добрий стан багатьох спортивних споруд, усі вони охоче приймають туристів області.

Значну роль відіграє також наявність медичних установ у області (табл. 9).

Таблиця 9

Мережа закладів охорони здоров'я у Волинській області [4]

Лікувальні заклади \ роки	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість лікарняних закладів	59	57	53	50	48
Кількість лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів	163	158	156	201	205
Кількість фельдшерсько-акушерських пунктів	798	773	766	764	764
Кількість станцій (відділень) швидкої медичної допомоги	27	27	28	39	49

Найбільша кількість закладів охорони здоров'я у Волинській області розташована у Луцьку, Ковелі, Нововолинську та Володимир-Волинську. Їх кількість поступово зростає, хоча матеріально-технічне забезпечення потребує значної реконструкції [4].

Дуже важливу роль у формуванні туристичного іміджу Волинської області відіграє транспортна інфраструктура.

Станом на 1 січня 2015 р. у Волинській області діяло 6 автомобільних та 2 залізничних митних переходів, 11 митних постів. Транспор-

тний комплекс включає в себе залізничний, авіаційний та автомобільний транспорт (табл. 10).

Таблиця 10

Транспортний комплекс Волинської області станом на 1 січня 2015 р. [4]

Залізничний транспорт		
Залізничних станцій	34	один.
Авіаційний транспорт		
Наявність: Аеропортів	1	один.
Автомобільний транспорт		
Підприємств (АТП)	170	один.
Виконують перевезення: Пасажирські	23	один.
Вантажні	148	один.
Наявність автомобільних доріг:	13487,9	Км
Державного значення:	1824,3	Км
- міжнародні	321,3	Км
- національні	189,9	Км
- територіальні	1071,4	Км
- регіональні	241,7	Км
Місцевого значення:	4371,0	Км
- обласні	2092,4	Км
- районні	2278,6	Км
Комунальні:	7292,6	Км
- з твердим покриттям	3317,1	Км
- ґрунтові	3975,5	Км

Волинська область розташована на перетині міжнародних шляхів, що сполучають Україну з Польщею та Білоруссю. Найважливіше значення для області має автомагістраль Київ – Луцьк – Брест, що з'єднує її з більшістю областей України та Республікою Білорусь. Автомобільні магістралі Ковель – Хелм – Варшава і Володимир-Волинський – Устилуг – Грубешів – Замость з'єднують область з Республікою Польща і країнами Європи [4].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. У Волинській області особливої уваги потребує саме туристична інфраструктура. Нами було систематизовано інформацію щодо структурних елементів туристичної інфраструктури Волинської області, подано

відповідні статистичні дані. Інфраструктура туристичного ринку Волинської області сьогодні не задовольняє в повному обсязі попит на туристичні послуги ні за кількістю, ні за якістю. Необхідно покращити матеріально-технічну базу, адже велика її частина є застарілою та не відповідає міжнародним стандартам. Туристичні потоки до Волинської області постійно зростають, з огляду на це, відповідним органам державної влади необхідно приділяти більше увагу питанню розвитку туристичної інфраструктури. Адже саме туристична інфраструктура області має чималий потенціал для свого розвитку, і в разі проведення заходів щодо її покращення може принести значні наповнення до місцевого бюджету.

Література:

1. Дрокіна Н. І. Перспективи розвитку туристичної інфраструктури Донецького регіону / Н. І. Дрокіна // Вісник ДІТБ. – 2013. – № 17. – С. 219-224.
2. Олійник Я. Б. Суспільно-географічне дослідження туристичної інфраструктури Волинської області: монографія / Я. Б. Олійник, І. В. Єрко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2014. – 164 с.
3. Статистичний щорічник Волинь 2014 / за ред. Науменка В. Ю. – Луцьк : Головне управління статистики у Волинській області, 2015. – 490 с.
4. Волинська обласна рада [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.volynrada.gov.ua> – 14.03.16.
6. Корнева Д. А. Проблеми розвитку інфраструктури туризму [Електронний ресурс] / Д. А. Корнева. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua> – 11.03.16.

References:

1. Drokina N. I. Perspektivy rozvytku turystyčnoї infrastruktury Donec'kogo pegionu / N. I. Drokina // Visnyk DITB. – 2013. – # 17. – S. 219-224.
2. Olijnyk Ja. B. Suspil'no-geograficne doslidzennja turystyčnoї infrastruktury Volyns'koї oblasti: monografija / Ja. B. Olijnyk, I. V. Jerko. – Luc'k : Volun. obl. druk., 2014. – 164 s.
3. Statystyčnyj šoričnyk Volyn' 2014 / za red. Naumenka V. Ju. – Luc'k : Golovne upravlinnja stystyky u Volyns'kij oblasti, 2015. – 490 s.
4. Volyns'ka oblasna rada [Elektronnyj resurs]. – Režym dostupu : <http://www.volynrada.gov.ua> – 14.03.16.
5. Kornjeva D. A. Problemy pozvytku infrasrtuktury turyzmu [Elektronnyj resurs]. – Režym dostupu : <http://www.nbu.gov.ua> – 11.03.16.

Аннотація:

Ерко А. В., Савич К. В. СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТИ.

Одним из важнейших элементов функционирования туристической отрасли в любом регионе уровень является развития туристической инфраструктуры. В статье рассмотрены подходы к определению понятия «туристическая инфраструктура» и ее структурных элементов. Дана характеристика природно-географических, культурно-исторических и социально-экономических факторов, влияющих на формирование туристической инфраструктуры Волынской области. Исследованы коллективные средства размещения области: гостиницы и аналогичные заведения размещения (гостиницы, мотели, кемпинги общежития для приезжих и другие места временного размещения) и специализированные учреждения размещения (санатории, санатории-профилактории, пансионаты и базы отдыха, другие учреждения отдыха). Охарактеризованы оздоровительные учреждения, в том числе и детские; заведения ресторанного хозяйства; учреждения розничной торговли (магазины и полустационарные объекты торговли). Рассмотрены сеть автозаправочных станций и банковских учреждений (действующих юридически самостоятельных коммерческих банков и без балансовых отделений, открытых учреждениями коммерческих банков). В работе дана характеристика объектов культурно-досуговой туристической инфраструктуры, к которой относятся театры, филармонии, музеи, библиотеки, демонстраторы фильмов, клубные учреждения и концертные организации. Исследованы объекты туристической инфраструктуры спортивно-туристского направления, а именно: спортивные школы и спортивные сооружения. Проанализированы сеть учреждений здравоохранения в Волынской области, которая включает лечебные учреждения, лекарственные амбулаторно-поликлинические учреждения, фельдшерско-акушерских пункты и станции (отделения) скорой медицинской помощи. Обобщена информация по развитию транспортной туристической инфраструктуры, а именно: таможенных постов на территории Волынской области; железнодорожного, авиационного и автомобильного транспорта; о состоянии автомобильных дорог (государственного и местного значения, а также коммунальных); указаны пути сообщения, которые являются наиболее важными для развития туристической инфраструктуры Волынской области.

Ключевые слова: туристическая инфраструктура, Волынская область, туризм.

Abstract:

Yerko A. V., Savych K. V. THE CURRENT STATE OF THE TOURISM INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN VOLYN REGION.

One of the most important element of tourism industry functioning in any region is the level of development of tourism infrastructure. Article considered the approaches to definition of «tourism infrastructure» and its structure elements. Given a characterization natural-geographic, culture-historical, and social-economical factors, which influence a formation of tourism infrastructure of Volyn region. Investigated collective accommodation facilities of region: hotels and similar accommodation establishments (hotels, motels, campings, hostels for visitors and other places of temporary accommodation) and specialized accommodation facilities (sanatoriums, boarding houses, recreation base and other recreation facilities). Characterized recreational facilities, including children; institutions of restaurant industry; retail establishments (shops and semi-stationary objects of trade). Considered networks of petrol station and banks (operating legally-independent commercial banks and off-balance departments, opened by institution of commercial banks). Article gave a characterization culture-leisure tourist infrastructure, which include theaters, philharmonics, museums, libraries, cinemas, clubs, and concert organization. Researched sport-touristic objects of tourism infrastructure, such as: sport schools and sport buildings. Analyzed a network of health care of Volyn region, which include healthcare facilities, medical outpatient clinical facilities, paramedic-midwife stations, Emergency Medical Services. Summarized information about transport tourism infrastructure, such as: custom stations in Volyn region; railway, aviation and motor transports; roads conditions (of national, local and communal value); noted lines of communication, which are most important for development of tourism infrastructure in Volyn region.

Keywords: tourism infrastructure, Volyn region, tourism.

Рецензент: проф. Брич В.Я.

Надійшла 18.04.2016р.

УДК 338.488.2:640.4

Наталія ГАНИЧ

ПРОСТОРОВО-ЧАСОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проаналізовано історичні передумови розвитку закладів розміщення у регіоні. Визначено головні історичні етапи розвитку готельної сфери. Виокремлено основні чинники, що зумовили формування та розвиток закладів сфери гостинності. Схарактеризовано розвиток послуг, якість обслуговування, особливості архітектурно-планувальної організації готельних споруд. Наведено історичні довідки про перші готелі у Львові. Проаналізовано розвиток закладів розміщення у різні періоди. Висвітлено вплив історичних передумов на розвиток готельної інфраструктури. Подано пропозиції щодо подальшої розбудови готельної інфраструктури міста.

Ключові слова: готельне господарство, заклади розміщення, послуги гостинності.